

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 291/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného JUDr. Ing. Karin Krajčí, advokátkou, Martina Martinčeka 4701/2, Liptovský Mikuláš, proti upovedomeniu európskeho prokurátora sp. zn. I.000241/2021 z 31. októbra 2025 a jeho postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 47 ods. 1 a 3 ústavy, na nedotknuteľnosť osoby podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom a označeným upovedomením európskeho prokurátora. Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd zrušil uznesenie, ktorým mu bolo vznesené obvinenie, a priznal mu finančné zadost'učinenie 80 000 eur. Tiež požaduje náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Stred (ďalej len „vyšetrovateľ“) z 9. decembra 2022 bolo sťažovateľovi, ako aj ďalším osobám vznesené obvinenie pre pokračovací zločin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 ods. 1 a 4 písm. a) a c) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku s poukázaním na ustanovenie § 138 písm. i) Trestného zákona (skutok 1) a za zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1 a 2 písm. c) a e) a ods. 3 písm. a)

Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku (skutok 2), ktorých sa mal dopustiť ako konateľ obchodnej spoločnosti CS print s. r. o. v súvislosti so získaním finančného príspevku z Európskeho fondu (skutok 1) a realizáciou verejného obstarávania (skutok 2). Skutky mali byť spáchané organizovanou skupinou, ktorej členom mal byť aj sťažovateľ.

3. Proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia podal sťažovateľ prostredníctvom svojej obhajkyne 23. januára 2023 sťažnosť, ktorú európska delegovaná prokurátorka uznesením z 2. mája 2025 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

4. Podaním z 30. júna 2025 doručeným Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky vyslovil sťažovateľ nesúhlas s uznesením delegovanej prokurátorky a navrhol jeho zrušenie postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. Predmetný návrh vybavil európsky prokurátor napadnutým upovedomením z 31. októbra 2025, v ktorom sťažovateľovi oznámil, že jeho návrh odkladá bez prijatia ďalších opatrení, keďže v postupe a uznesení delegovanej prokurátorky nezistil porušenie zákona.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v úvode poukazuje na to, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia rozhodla prokuratúra po viac ako dvoch rokoch. Takýto postup je nezákonný, zakladajúci prietahy v trestnom konaní z dôvodu nečinnosti prokurátora. Ďalej namieta právne hodnotenie skutku, ako aj nedostatočné dokazovanie. Orgány činné v trestnom konaní nepreukázali, že ako konateľ mal vedomosť o tom, že bol vytvorený fakturačný reťazec, ktorého účelom bolo navýšenie ceny stroja, a že takéto konanie ako konateľ spoločnosti schválil a podporoval.

6. Zároveň namieta absenciu subjektívnej stránky skutkových podstat trestných činov, z ktorých bol obvinený. Uvádza, že sa na skutkoch podieľal výlučne v rovine legitímneho prieskumu trhu. Celý proces nákupu technológie v Srbsku a následný fakturačný reťazec riadil spoluobvinený [REDACTED], ktorý konal samostatne. Orgány činné v trestnom konaní rezignovali na preukázanie úmyselného zavinenia sťažovateľa. Poukazuje na to, že kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu podľa § 266 ods. 2 písm. c) Trestného zákona na neho nemožno uplatniť, pretože sa vzťahuje na vyhlasovateľa alebo usporiadateľa. Sťažovateľ ako fyzická osoba nespĺňa znaky vyhlasovateľa, prípadne usporiadateľa verejnej súťaže definované osobitným predpisom (zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

7. Sťažovateľ tiež namieta nezákonnosť trestného stíhania právnickej osoby. To odôvodňuje tým, že skutok machinácie pri verejnom obstarávaní podľa § 266 Trestného zákona prebiehal údajne v roku 2016. V tom čase nebol tento trestný čin súčasťou katalógu trestných činov, za ktoré môže byť stíhaná právnická osoba podľa zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Z toho podľa sťažovateľa vyplýva, že do 1. januára 2017 nemôže konanie právnickej osoby pri verejnom obstarávaní zakladať jej trestnú zodpovednosť. Ako štatutár spoločnosti, ktorá realizovala projekt, mal možnosť kontrolovať výkazy a iné doklady, ktoré spoločnosť vyhotovovala. Porušenie povinností pri kontrole chodu spoločnosti sú porušením povinností konateľa v rozpore

s Obchodným zákonníkom, nemôžu však zakladať trestnoprávnu zodpovednosť, keďže ide o úmyselné trestné činy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým upovedomením európskeho prokurátora (a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu), ktorým došlo k odloženiu sťažovateľovho návrhu na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pretože k porušeniu zákona nedošlo.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 47 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Vo vzťahu k právomoci ústavného súdu podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu napadnuté upovedomenie európskeho prokurátora, ktorým nevyhovelo návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku, ústavný súd poukazuje na svoju už ustálenú rozhodovaciu činnosť, v ktorej predstavil základné ústavnoprávne východiská, ktoré je nevyhnutné zobrať na zreteľ pri prieskume podstaty vznesenia obvinenia v prípravnom konaní. Z týchto východísk vyplýva, že právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavná sťažnosť má byť podávaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

11. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti/právomoci ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

12. Vo všeobecnosti možno uviesť, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému, a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po eventuálnom podaní obžaloby) ako obžalovanému právne účinným spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane nimi označených práv (m. m. I. ÚS 107/2022). Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy prvého dielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 756/2016, I. ÚS 619/2016, IV. ÚS 612/2018, II. ÚS 355/2022).

13. Ústavný súd dopĺňa, že možné porušenie základného práva na inú právnu ochranu, ktoré patrí obvinenému v predsúdnom trestnom konaní (ako aj porušenie s dotknutým právom ostatných vecne súvisiacich základných práv), je v reťazci subsidiarity preskúmané (okrem samotného predsúdneho konania, kde je jeho garantom prokurátor) prostredníctvom korekčných procesných mechanizmov v súdnom konaní (teda využitím práva na súdnu ochranu), keď k uznaniu viny zo spáchania trestného činu môže dôjsť len súdom. Taká právomoc predchádza právomoci ústavného súdu s výnimkami odňatia osobnej slobody väzbou, prípadne generálneho majetkovo-invazívneho opatrenia (zaistenie majetku obvineného), resp. prieskumu porušenia základných práv rozhodnutiami a opatreniami v trestnom konaní proti osobám, ktoré nie sú v tomto konaní obvinenými (ani v naostatok uvedenom prípade by však prieskum ústavného súdu zásadne nemal zasahovať do podstaty vzneseného obvinenia, o ktorom dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, resp. neboli vyčerpané zákonné prostriedky priznané obvinenému zákonom na ochranu jeho základných práv a slobôd). Ústavný súd totiž v trestnom konaní nenahrádza procesné postavenie prokurátora, sudcu pre prípravné konanie ani všeobecného súdu v trestno-procesnej inštančnej postupnosti rozhodovania súdov (m. m. IV. ÚS 80/2022). Už konštatované východiská sú pritom aktuálne aj vo vzťahu k posúdeniu upovedomenia európskeho prokurátora o návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 Trestného poriadku, ktorým sa domáhal vecného prieskumu dôvodnosti vznesenia obvinenia v trestnom konaní.

14. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že mu v tomto štádiu trestného konania neprináleží vyjadrovať sa k právnej podstate skutočností, na podklade ktorých bolo postupom podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené sťažovateľovi obvinenie, ani hodnotiť jednotlivé argumenty z hľadiska toho, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o dôvodnosti podozrenia zo spáchania

trestnej činnosti sťažovateľom. To platí aj k hodnoteniu dôkazov a rozsahu dokazovania. Uvedené spravidla patrí do právomoci orgánov činných v trestnom konaní a následne v prípade podania obžaloby všeobecných súdov a ústavný súd by si tak predčasným vstupom do hodnotenia týchto okolností atrahoval ich zákonnú právomoc, a deformoval tak ústavný systém ochrany základných práv a slobôd v trestnom konaní.

15. Vychádzajúc z uvedeného, je podstatné, že európsky prokurátor sa zákonom ustanoveným postupom návrhom sťažovateľa na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní (uznesení o vznesení obvinenia) riadne zaoberal, tento návrh preskúmal a vyhodnotil a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Svoje závery sťažovateľovi riadne oznámil, čo sám sťažovateľ nepopiera.

16. V zmysle už uvedených dôvodov a v nadväznosti na popísané východiská ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s poukazom na § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva podľa čl. 16 ods. 1 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru:

17. O zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019).

18. Sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku vybavovania svojej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Túto námietku sťažovateľ uplatnil aj v návrhu na postup podľa § 363 Trestného poriadku, ktorú európsky prokurátor vyhodnotil ako dôvodnú, a preto dôrazne upozornil delegovanú prokurátorku, aby do budúcnosti pristupovala k vybavovaniu podobných podaní a osobitne sťažností proti vzneseniu obvinenia plynulo, bez akýchkoľvek prieťahov a v rámci lehôt stanovených zákonom a internými právnymi normami. Bez ohľadu na to, že sťažovateľ označil európskeho prokurátora za porušovateľa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je relevantné, že európsky prokurátor identifikoval neprimeranú dĺžku vybavovania sťažnosti sťažovateľa a vykonal opatrenie, aby k takému postupu neodchádzalo. Tým vykonal opatrenie na zamedzenie prieťahov v konaní. Pritom o návrhu sťažovateľa rozhodol do štyroch mesiacov. Jeho postup nesignalizuje možnosť porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Rovnako je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená aj v časti namietaného porušenia práva na nedotknuteľnosť osoby garantovaného čl. 16 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 ústavy. Z obsahu napadnutého upovedomenia a ani postupu európskeho prokurátora nevyplýva žiadna možnosť porušenia týchto práv a sťažovateľ ústavnú sťažnosť vo vzťahu k týmto právam vôbec neodôvodnil. Preto ústavný súd aj v tejto časti ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu